

NIEUWSBRIEF OKTOBER 2019

In deze nieuwsbrief

- [SFL roept Kamer op tot actie](#)
- [Negatieve rente](#)
- [Innovatie & ondernemerschap](#)
- [Finance and the common good](#)
- [Platformisering van de financiële sector](#)
- [15 oktober: ECAF conferentie](#)
- [Energietransitie](#)
- [Lange termijn waardecreatie](#)
- [Maatschappelijk verantwoord beleggen](#)

SFL roept Kamer op tot actie

Het huidige financieel- en geldstelsel kent nog altijd "fundamentele problemen". Dat stellen zestien leden van het SFL, merendeels hoogleraren van acht verschillende kennisinstellingen. Zij hebben daarvoor vandaag een brief verstuurd aan de Tweede Kamer. Het huidige financieel- en geldstelsel kent nog altijd "fundamentele problemen". Dat stellen zestien leden van het SFL. Zij hebben daarvoor een brief verstuurd aan de Tweede Kamer. Deze spreekt binnenkort over de aanbevelingen die de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) eerder dit jaar deed in haar rapport "Geld en schuld". De kabinetsreactie biedt geen oplossingen. Daarom is de Tweede Kamer nu aan zet.

De SFL-leden stellen concrete stappen voor in lijn met de eerdere WRR-aanbevelingen, waaronder:

- Zet het omlaag brengen van de hoge schuld niveaus bovenaan de agenda
- Stel een commissie in die de voor- en nadelen in kaart brengt van de verschillende vormen waarmee het betalingsverkeer veilig kan worden gesteld
- Start een experiment waarbij De Nederlandsche Bank 10 duizend Nederlanders een rekening geeft bij de centrale bank (zogenaamd central bank digital currency)

Lees het nieuwsbericht en de brief via de [SFL-website](#).

Het SFL organiseert op 20 november een publieksbijeenkomst hierover met o.a. Dirk Bezemer, Karen Maas, Clemens Kool en Casper de Vries (WRR). De bijeenkomst vindt plaats in het Academiegebouw in Utrecht en vangt aan om 20.00. U kunt zich aanmelden voor de bijeenkomst via [deze link](#).

Op 3 september vond de bijeenkomst *Van goud tot Libra* plaats, met onder andere SFL-leden Dirk Bezemer, Peter Blom en Rens van Tilburg. Bekijk de bijeenkomst [hier](#) terug.

Negatieve rente

De ECB besloot deze maand om de beleidsrente verder te verlagen en het opkoopprogramma opnieuw op te starten. SFL-leden **Harald Benink** en **Arnoud Boot** waren te gast bij respectievelijk EenVandaag en Buitenhof om de beslissing te bespreken.

Volgens Benink heeft het beleid zowel voordelen als nadelen voor de Nederlandse burger opgeleverd. Aan de ene kant verdienen je niets meer op je spaargeld en komen de pensioenuitkeringen onder druk te staan. Aan de andere kant heeft het monetaire beleid gezorgd voor een lage hypotheekrente, hoogconjunctuur en lage werkloosheid. Een goedkope euro is bovendien goed voor de Nederlandse export.

Boot ziet geen aanleiding voor het buitengewone monetaire beleid en de verdere verlaging van de rente in tijden van hoogconjunctuur. Het fundamentele probleem van het beleid van de ECB is volgens Boot dat het geld niet in de werkelijke economie terecht komt. Dit terwijl we juist moeten investeren in het groeipotentieel van de economie.

Bekijk de uitzending van EenVandaag [hier](#) terug.

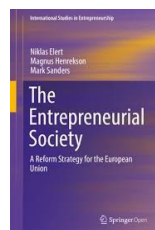
Bekijk de uitzending van Buitenhof [hier](#) terug.

Benink was eerder [in gesprek met Paul van Liempd](#) over de schijn tegenstelling tussen Noord- en Zuid-Europa.

Innovatie & ondernemerschap

In het net verschenen boek *'The Entrepreneurial Society'* benoemt SFL-lid **Mark Sanders** een aantal concrete hervormingen om de ondernemersgeest in de Europese Unie aan te wakkeren. Volgens Sanders is ondernemerschap de sleutel tot het herstellen van inclusieve, innovatieve en duurzame groei in Europa. Het boek is [hier](#) online in te zien of te bestellen.

SFL-directeur **Rens van Tilburg** bepleit in zijn [artikel in MeJustice](#) om het Nederlandse financiële bestel mee te nemen in het innovatiebeleid. Een diversere financiële sector versterkt de innovatiekracht van Nederland en draagt bij aan economische groei.

Finance and the Common Good

SFL startte onlangs het Finance and the Common Good-programma in samenwerking met de sociaal-christelijk denktank Socires. Op zoek naar een

relationeel alternatief voor het transactionele, door korte termijn winst-gedreven Angelsaksische model, duiken we onze Rijnlandse traditie van consensus, overleg en 'de polder' in.

Onder dit programma vallen een zestal werktafels:

- **Debt Jubilee** – Wat is de relevantie van het eeuwenoude concept 'debt jubilee' in de hedendaagse, door schulden overladen economie?
- **My Financial Data** – Hoe ziet een commons-based platform voor financiële data eruit? (zie verder onder [Platformisering van de financiële sector](#))
- **The Direct Connection** – Hoe kan het pensioengeld van Nederlandse spaarders worden ingezet om de connectie met de echte economie te herstellen?
- **Circular Service Platform** – Het circular service platform past blockchain technologie toe om nieuwe vormen van samenwerking in een circulaire waardeketen mogelijk te maken.
- **Conceptualizing the Rhinland Model** – Deze werktafel heeft als doel om een Rijnlands kapitalisme te definiëren.
- **Hoger Onderwijs** – Hoe kan het hoger onderwijs en pluriformer en completer beeld van de economische wetenschap bieden?

Naast de zes werktafels organiseren Socires en SFL het Young Professional Programme om jongeren, werkzaam in de financiële sector, bij het Finance and the Common Good-programma te betrekken. Voor meer informatie over het programma en deelname, neem contact op via sustainablefinancelab@uu.nl.

Meer informatie over het Finance and the Common Good programma is te vinden op <http://www.fincomgood.eu/>.

Platformisering van de financiële sector

De financiële sector staat aan de vooravond van grote veranderingen. In de aankomende jaren wordt het huidige financiële systeem uitgedaagd door een economisch model dat wordt gedomineerd door platforms.

Deze trend van *platformisering* is de aanleiding voor het **My Financial Data**-project. In dit project onderzoekt het SFL de mogelijkheden en potentiële valkuilen van een commons-based platform voor financiële data.

SFL-medewerker **Max van Son** zet in zijn blog uiteen wat deze trend inhoudt en wat voor uitwerking de platformisering op de financiële sector heeft.

Lees de blog [hier](#).

15 oktober: ECAF conferentie

SFL-medewerker **Friedemann Polzin** organiseert met **ECAF** op 15 oktober de European Alternative Finance Research-conferentie. Dit jaar staat de conferentie in het teken van *nieuwe vormen van alternatieve financiering voor het midden- en kleinbedrijf*.

U kunt zich inschrijven via [deze link](#).

Meer informatie over de conferentie vindt u [hier](#).

Energietransitie

Moutaz Altaghilbi startte onlangs bij het SFL als projectleider van het Energy Transition Programme. Dit project is een samenwerking tussen Utrecht University (Pathways to Sustainability hubs & REBO faculteit), ABP/APG, Actiam, ING Bank, Rabobank, DNB en het Sustainable Finance Lab.

Het programma heeft zowel een onderzoeks- als praktische focus die gericht is op:

- Onderzoek naar klimaatgerelateerde transitierisico's en -kansen voor de financiële sector en financiële stabiliteit,
- Evaluatie van de effecten van voorgestelde en mogelijke interventies en verschillende transitie-factoren,
- Opbouwen van een netwerk van relevante belanghebbenden om wederzijdse samenwerking te verbeteren en te ondersteunen en de beschikbare kennis over de energietransitie te ontsluiten,
- Initiëren van verdere onderzoeksprogramma's op dit gebied.

Bekijk het profiel van Altaghilbi op de [SFL-website](#).

Lees meer over het Energy Transition Programme via [deze link](#).

Lange termijn waardecreatie

SFL-leden **Dirk Schoenmaker** en **Karen Maas** publiceerden over lange termijn waardecreatie.

Schoenmaker stelt dat de huidige financiële modellen ongeschikt zijn voor deze manier van denken. Kleinere portefeuilles met actief management en een kortere lijn tussen begunstigde en de investering passen beter bij het creëren van waarde op de lange termijn.

Ook in de governance van bedrijven valt winst te behalen. Hoewel de corporate governance code aanknopingspunten voor de lange termijn biedt, richten commissarissen hun blik nog steeds op de korte termijn. In het FD pleit Maas voor een 'Langetermijnwaardecreatie Committee' in raden van commissarissen.

Lees het artikel van Schoenmaker [hier](#) terug.

Lees het artikel van Maas [hier](#) terug.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Op 30 september sprak SFL-directeur **Rens van Tilburg** bij Pakhuis de Zwijger over de rol van de financiële sector in de transitie naar een duurzame economie.

Van Tilburg laat zien dat de rol van financiële instellingen in de afgelopen 15 jaar

sterk veranderde. Waar pensioenfondsen 15 jaar geleden wakker moesten worden geschud over hun beleggingen in clusterminitie, verenigen beleggers zich nu om de grootste vervuilers tot actie te dwingen in Climate Action 100+. In de toekomst is het financieel rendement mogelijk niet meer de dominante factor in een investeringsbeslissing, maar kijken beleggers meer naar maatschappelijke impact van een belegging.

Bekijk het optreden van Van Tilburg terug via het [SFL_youtubekanaal](#).

Contact

Sustainable Finance Lab
Kriekenplatan 21
3584 EC Utrecht
Netherlands

[Aanmelden](#)
[Afmelden](#)

Colofon

U ontvangt dit bericht, omdat u hebt aangegeven interesse te hebben in de activiteiten van het Sustainable Finance Lab.